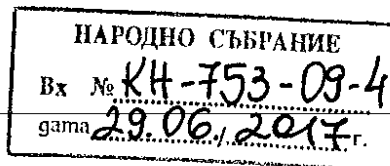

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изх. № 415
дата 28 JUN 2017

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО И
НАУКАТА

СТАНОВИЩЕ
НА БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
И
СЪЮЗА НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ (РЪКОВОДИТЕЛИТЕ) В
СИСТЕМАТА НА НАРОДНАТА ПРОСВЕТА В БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО
ОБРАЗОВАНИЕ (сигн. 754-01-14 /01.06.2017г.).

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

По посочения по-горе законопроект Българска търговско-промишлена палата (БТПП) и Съюза на работодателите (ръководителите) в системата на народната просвета в България (СРСНРБ) изразяват следното становище:

I. Принципно подкрепяме част от предложенията в законопроекта с изложените мотиви към тях, а именно:

- § 1. предложение за изменение на чл. 3 от ЗПУО; — *бър-то-блого и сов. право*
- § 6. предложение за изменение на чл. 39 от ЗПУО; — *н. а. ; х-ка по ур. чл. 39*
- § 9. Предложение за изменение на чл. 83, ал. 3 от ЗПУО; — *специализацията си и мет. хум.*
- § 14. предложение за изменение на чл. 146, ал. 1 от ЗПУО; — *всич. ~ корпоративен*

- § 19. предложение за изменение на чл. 171, ал. 1, т. 1 от ЗПУО; - *вкл. дясно сред*
§ 20. предложението за изменение на 172, ал. 1 от ЗПУО; - *вкл. дясно сред*
§ 21. предложение за изменение на чл. 187, ал. 1 от ЗПУО; - *целен степенен*
§ 22. предложение за изменение и допълнение на чл. 188 от ЗПУО; - *социални ф. пр.*
§ 23. предложение за изменение на чл. 219 от ЗПУО; - *инт. мн. за проф. разв. д. бай*
§ 25. предложение за изменение на чл. 281 от ЗПУО; - *кел-госко 4/10 от 1971*

1. Предложението за изменение в § 4 (чл. 10 от ЗПУО) от законопроекта да отпадне.

БТПП и СРСНРБ изразяват своето несъгласие с предложението за отмяната на чл. 10 от ЗПУО. Налагането на подобна мярка, чрез отнемане на възможността за получаване на субсидия от частните детски градини и училища е в нарушение на принципа на равнопоставеност.

Мотиви: В действащото законодателство субсидирането на частните училища и детски градини е обвързано с множество изисквания и задължения. Тоест принципа „парите следват ученика/детето“ не е безусловен. В държавите от Европейския съюз процента на субсидираните частни училища е много по-висок отколкото в България. За пример в Белгия е над 60%, подобен е процента и във Великобритания, Франция и Испания. В Гърция процента на субсидираните от държавата частни училища и детски градини е 6%, а в България броя на учащите в частни училища е около 1%. Поради което няма как да приемем, мотивите изказани в законопроекта, че това е фактор, който сериозно влияе на записването на децата в държавни училища.

Записването на деца и ученици в частни детски градини и училища, в повечето случаи не е породено от високите стандарти в едно домакинство, а от невъзможността за прием в училище съгласно местожителството на детето или от лошите резултати на находящите се в близост учебни заведения. Липсата на достатъчно деца в част от училищата се дължи до голяма степен на комбинация от социални и демографски проблеми, а не на частните детски градини и училища.

Исканото изменение противоречи и на мотивите на законопроекта, че с него се защитава висшия интерес на всяко дете. При отпадането на възможността за субсидиране на деца учащи в частни детски градини и училища предлагаме семействата на тези деца да ползват и данъчни облекчения.

Предложението в § 5 от законопроекта (чл. 22, ал. 3, „а“ от ЗПУО) да отпадне.

Предложението няма да постигне целящия ефект, а ще създаде предпоставки за усложняване и дори за нефункциониране на стандартите.

Мотиви: Предложението на практика налага създаването на законов акт от народното събрание, което до голяма степен би затруднило неговото приемането.

Предложението за изменение в § 7 от законопроекта (чл. 44, ал. 9 от ЗПУО) е неприемливо.

Предложението е необосновано.

Мотиви: Съгласно предлаганото изменение на ал. 9 на чл. 44 от ЗПУО се допуска премахването на възможността ученици извършили противообществени прояви да се обучават в социално-педагогически интернати. За подобно решение липсват мотиви към законопроекта. Премахването на обучението за тази група от деца и оставянето им единствено в системата на затворите или връщането им в общообразователните училища, трябва да бъде предхождано от сериозен анализ на въздействието. Подобно премахване на съществуващите към момента 6 СПИ-та и обезпечаването на намиращите се и обучаващи се в тях около 150 ученици трябва да бъде предхождано от решение за тяхното позициониране, премествани и адаптиране в други институции.

Предлаганите изменения на § 11 и §12 от законопроекта (чл. 122, ал. 3 и чл. 124, ал. 1 от ЗПУО) да отпаднат.

Нормата не отговаря на идеята и духа на закона.

Мотиви: С премахването на възможността за продължаване в следващ клас на началното образование и налагането на задължение за повтаряне има опасност от отпадането на тези ученици още на този етап. Подобна промяна трябва да бъде предхождана от финансов анализ и сериозна психологическа оценка на въздействие върху деца от 7 до 11 години. Тази мярка няма да доведе и до стимулиране на образователния процес, каквито са мотивите на законопроекта, а ще допринесе до изолирането и в крайна сметка до отпадането на тези ученици от образователната система още в етапа на основното образование.

Необходимо е стимулирането на образователния процес в основното образование да бъде обезпечен с допълнителна подкрепа и още допълнителни задължителни часове.

Предложението за изменение в § 15 от законопроекта (чл. 160, ал. 2 от ЗПУО) да отпадне.

Изградената към настоящия момент система е демократично съответстваща на принципа на децентрализацията и дава възможност да се работи диференцирано с отделен ученик или група ученици. Учебникът трябва да отговаря не само на държавния образователен стандарт като форма и съдържание, но и да дава възможност на деца от различни социално-икономически групи да усвояват с различно темпо, подход или методика.

Мотиви: Съгласно сега действащата нормативна уредба в ЗПУО и Наредба №6 /30.11.2015 г. на МОН за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала е залегнала философията, че може да има неограничен брой учебници по един учебен предмет. Одобряването им минава на три етапа – експертна комисия в МОН, която определя дали отговарят на стандартите, след това всички учители, които преподават този учебен предмет в съответния етап, дават оценка за пригодността и накрая тези одобрени от експерти и учители учебници се признават със заповед на министъра и всяко училище и всеки учител може да избере най-подходящия учебник за своите ученици. Същевременно е необходимо да се работи за разработването на електронни учебници, помагала и платформи, които да предоставят избор за алтернативно обучение по различните предмети.

Предложението за изменение в § 16 от законопроекта (чл. 160а от ЗПУО) да отпадне.

Създаването на възможност за избор при закупуването на учебници и учебни помагала в системата на предучилищното и училищното образование е залог за демократичен и информиран избор.

Мотиви: Създаването на задължение за одобряване на учебните помагала от Министъра на образованието и науката фактически нарушава правото на избор на родителите и учителите, които в повечето случаи могат да направят много по-точна оценка на развитието и квалификацията на отделните паралелки и ученици. Въвеждането на подобни изисквания е вероятно да ограничи възможностите на надарени деца, отколкото да завиши качеството на образованието.

Предложението за изменение в § 17 от законопроекта (чл. 163а от ЗПУО) да отпадне.

Предлагания текст на практика е неприложим.

Сега действащия принцип на децентрализация на процеса е гаранция за демократичните принципи в държавата. Съгласно действащата нормативна уредба учебниците за всички ученици от I-VII клас са финансово обезпечени от държавата с ПМС за всяка конкретна година. В предложените текстове са включени обаче всички класове, т.е. близо почти двоен финансов ресурс, който трябва да бъде финансово обезпечено от бюджета. В законопроекта липсват мотиви за подобна финансова обосновка.

Мотиви: Централизирането на издаването и разпространението на учебници, учебните помагала, познавателни книжки и др., чрез провеждането на обществена поръчка по ЗОП също така реално може доведе до провалянето на учебната година. Евантуално обжалване и връщането на процедура по ЗОП на практика означава учебния процес в цялата страна да не може да се проведе. Съгласно сега действащото законодателство училищата и детските градини също провеждат процедури по закона, които се следят за законосъобразност. От съществено значение е качеството на изпълнение на дейностите на контролните органи, а не прехвърлянето на отговорността от един възложител на друг.

§ 24. От законопроекта (чл. 222 от ЗПУО) да отпадне.

БТПП и СРСНРБ изразяват своето категорично несъгласие с предложението за изменение на чл. 222, ал. 4 от ЗПУО.

Мотиви: Нормативно заложените отпуски на учителите в системата на училищното и предучилищното образование са 56 работни дни (48 дни за педагогически специалисти), което ги прави най-привилегированите служители съгласно Кодекса на труда и нарушава принципа на договаряне на всички страни. Увеличаването на платен отпуск на служителите за задължително повишаване на квалификацията на 64/56 дни (повече от три месеца платен отпуск) от една страна поставя в неравнопоставено положение всички останали работници и служители по Кодекса на Труда и Закона за държавния служител, които са задължени съгласно нормата на чл. 169 и следващите от КТ при ползването на отпуск за обучение и квалификация. Подобно предложение няма как да бъде и финансово обезпечено от държавата, защото това са стотици хиляди за сметка на държавния бюджет. Предложението също така не е и съобразено с учебния процес, защото освен продължителността на учебната година, педагогическите специалисти имат и допълнителни служебни ангажименти като участия в олимпиади, провеждане на изпити, подготовка и приключване на задължителна документация. Промяната налага освен

допълнителното финансово заплащане на излезлите в отпуска служители и допълнителен ресурс за кадри, които да ги заместят, за да се обезпечи учебния процес.

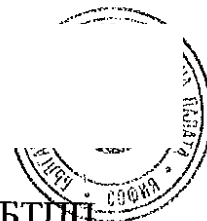
Предлагаме § 26 от законопроекта (§10 и §17 от ЗПУО) да се заличи.

Предложената отмяна на §10 и §17 от ЗПУО на практика е безсмислена, защото част от тези промени ще влязат в действие от 2018г., а другите вече са се осъществили.

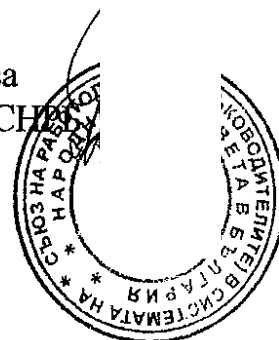
Предложението на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование не е подкрепен със сериозна финансова обосновка и с цялостен анализ на оценката на въздействието. Част от предлаганите промени са за изменение на наскоро приети нормативни изменения, които дори още не са влезли в сила, поради което няма как да бъде преценено дали същите имат положителен или отрицателен ефект.

С уважение,

Цветан Симеонов
председател на УС на БТНТ

Надежда Николчева
председател на СРСНТ

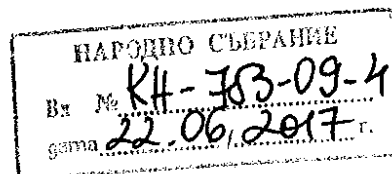

СДРУЖЕНИЕ НА ДИРЕКТОРИТЕ В СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,
ТЕЛ. E-mail: sdsorb@yahoo.com, София-1680, ул. "ген. Стефан Тошев" 34
Тел.: 0888 43 78 90

ИЗХ. № 18 / 16.06.2017Г

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 43 НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно : писмо КН-753-09-4/9.06.2017г за законопроект за изменение и допълнение на Закона за преучилищно и училищно образование № 754-01-14/1.06.2017г

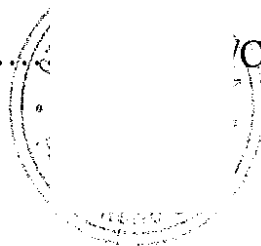
Уважаема госпожо Дамянова,

Сдружението на директорите в средното образование не подкрепя предложения Законопроект за изменение и допълнение на Закона за преучилищно и училищно образование.

С уважение,

Председател :

Ст.Балева/

СИНДИКАТ НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИТЕЛИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН КОМИТЕТ
SYNDICAT DES ENSEIGNANTS BULGARES

София 1000 , ул. "Ген. Паренсов" N 11
Тел: 9 877-818 Факс:9 881-794; 9 863-315
E-mail: sbu_centrala@abv.bg

11 Rue "Parensov" , 1000 Sofia
tel: 9 877-818 fax:9 881-794; 9 863-315
E-mail: sbu_centrala@abv.bg

Изх. № 192 / 29.6 2017 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № <u>КН-753-09-4</u>
дата <u>29.06.2017</u> г.

ДО

Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

(На Ваш № КН-753-09-4/09.06.2017г.)

УВАЖАЕМА Г-ЖО ДАМЯНОВА,

Приложено Ви изпращаме становище на Синдиката на българските учители по внесения в 44-то Народно събрание от Корнелия Нинова и група народни представители законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование (№ 754-01-14 / 01.06.2017 г.).

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СБУ:

СТАНОВИЩЕ

на Синдикат на българските учители

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование, № 754-01-14, внесен в 44-то Народно събрание на 01.06.2017 г. от Корнелия Нинова и група народни представители

Синдикатът на българските учители счита, че са необходими промени в ЗПУО и наредбите, регламентиращи държавните образователни стандарти след извършването на обстоен мониторинг на досегашното изпълнение на Закона и неговите поднормативни актове. В съответствие с това наше виждане, СБУ проведе анкета сред повече от 2000 учители, директори и други педагогически специалисти, в която колегите категорично заявиха необходимостта от спешно усъвършенстване на държавните образователни стандарти. Обобщение на резултатите от анкетата предоставихме в МОН и сме удовлетворени от реакцията на министерството, че бе стартирана инициатива за формиране на фокус групи за обсъждане и промяна на по-голяма част от наредбите.

От друга страна, СБУ счита за коректно промените в Закона и наредбите да се осъществят реално след произнасянето на Конституционния съд по внесената жалба срещу определени членове от ЗПУО.

Конкретно, по предложения законопроект:

1. Идеята някои от държавните образователни стандарти да се приемат от Народното събрание показва загриженост, ангажимент и стремеж за поемане на отговорност от най-високо ниво за приоритетното развитие на образованието. Въпреки това, СБУ изразява резервираност в няколко насоки:
 - Имайки предвид, че ЗПУО определя стандартите да се приемат с подзаконовни нормативни актове (наредби), считаме че предложеното с §5. изменение в чл. 22, ал. 3, буква а) не кореспондира с разпоредбите в Конституцията на Република България (чл. 84, т. 1; чл. 86, ал. 1; чл. 114 и чл. 115) и в Закона за нормативните актове;

- Приемането на част от стандартите от Народното събрание предопределя много по-тежка и бавна процедура при техни евентуални промени. А това не съответства на динамично развиващите се процеси в обществото и изискванията му за съвременно ефективно образование.

В това отношение предлагаме да се даде по-голяма отговорност на Министерски съвет, като предвидените в буква а) стандарти бъдат приемани с негови наредби. Същото може да се отнася и за стандарта по чл. 22, ал. 2, т. 16 – за инспектирането, предвид статута на Националния инспекторат по образованието съгласно чл. 274 на ЗПУО.

2. Относно предложението за отмяна на чл. 10, касаещ финансирането на частните детски градини и училища, СБУ е изразил своята позиция още в обсъжданията при приемането на ЗПУО: „Финансирането на частните детски градини и училища от държавния бюджет може да започне от годината, в която разходите за системата на образованието като процент от БВП надхвърлят 5%“.

3. Считаме, че предложението за разширяване обхвата на специализираните училища чрез определяне като такива на училищата по математика и природни науки, хуманитарни и обществени науки, технологии и национална сигурност и техникумите няма да доведе до предположения от вносителите ефект за по-голяма гъвкавост на образователната структура. Съществуващите възможности на разширената, на профилираната, на професионалната и на допълнителната подготовка предлагат достатъчно механизми тези училища да изградят своя специфичен статут.

4. Подкрепяме включването на профил „хореография“ в чл. 83, ал. 3 на ЗПУО. По инициатива на СБУ и със съдействието на Асоциацията на училищата с профилирано и разширено изучаване на хореография въпросът за прием в хореографските паралелки на тези училища за учебната 2017/2018 г. бе успешно разрешен с извършени промени в Наредба № 10/01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

Приемаме предложеното разширяване обхвата на специалните училища с възможности за обучение и подкрепа на ученици със специални образователни потребности, които не им позволяват интеграция в общообразователното училище. По този начин ще се създаде възможност за запазване на някои от съществуващите помощни училища.

5. По отношение на предложението за утвърждаване на учебници по учебните предмети, СБУ счита че приетият в ЗПУО подход за одобряване на неограничен брой учебници създава затруднения и пречки за качествения подбор на подходящ учебник, което оказва влияние и на качеството на обучението. В същото време, считаме че предложението за одобряване на един учебник по предмет за клас е трудно реализируемо и поддържаме вече изразеното си становище за запазване на съществуващото до влизането в сила на ЗПУО одобряване на до три проекта на учебник за един учебен предмет.

Подкрепяме предложението за посочване в одобрените учебници и учебни помагала на лицата, извършили оценяването на проектите.

6. Не приемаме предложенията за въвеждане на количествени оценки за учениците от II и III клас, както и за повтаряне на клас в начален етап от ученици, които не показват усвояване на компетентностите. Считаме, че възрастовите и психо-физическите особености на учениците от този етап предполагат по-скоро подкрепящо, отколкото санкциониращо отношение. Имайки предвид, че в този ранен етап на образование акцентът се поставя основно върху изграждането на умения у учениците, използването на количествени оценки има опасност да създаде чувство за разделение и дискриминация сред тях.
7. Приветстваме предложението за допълнителен платен отпуск за квалификация на учителите. Предлагаме това да бъде творчески отпуск по чл. 161 от Кодекса на труда в размер на не по-малко от 30 работни дни за един атестационен период, който да се използва за свободна квалификация по избор на педагогическите специалисти. Това бе предложено от СБУ още при обсъждане на промените в Наредба № 5 за условията за повишаване на квалификацията на педагогическите кадри в системата на народната просвета и реда за придобиване на професионално-квалификационни степени през пролетта на 2015 година. Предлагаме задължителната квалификация на учителите да бъде и финансово обезпечена с целеви средства от държавния бюджет.
8. Подкрепяме предложението за въвеждане в чл. 281 на ЗПУО на минимален праг като процент от БВП за финансиране на образованието и гарантиране на ежегодното му нарастване, като считаме че първоначалната му стойност трябва да бъде не по-малко от 4,5%.

9. СБУ подкрепя разширяването на мерките, насочени към дисциплиниране на учениците и на възпитателните дейности в училище.

Считаме, че за реализирането на тези мерки следва да се приеме многократно изразяваното от СБУ становище социалната политика на държавата да преминава през образованието. Обвързването на социалните помощи, детските надбавки и други социални плащания с посещението на училище или детска градина, както и преминаването на пряко свързаните с децата и учениците социални услуги през училището или детската градина ще бъде гаранция за изпълнението на по-горе посочените цели.

Подкрепяме и предложението за ангажираност и отговорност на други държавни органи извън образователната система към дейностите по приобщаване на децата и учениците, по превенция и справяне с агресията и негативните явления в училище.

Синдикатът на българските учители счита, че са необходими и следните спешни промени в ЗПУО, които да бъдат отразени и в подзаконовите нормативни актове:

10. В чл. 219 да отпадне ал. 5.

Предлагаме уреждането на транспорта за пътуващите педагогически специалисти да бъде предмет на специална наредба, както бе практиката до влизане в сила на ЗПУО.

11. Предлагаме предвиденото в чл. 222, ал. 3 обучение от „не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране“ да се прецизира като брой получавани квалификационни кредити и си запазваме правото за конкретни предложения към Наредба за статута и професионалното развитие на педагогическите специалисти, уреждаща този въпрос.

Считаме, че това е в съзвучие с постановките за непрекъснато повишаване на квалификацията, за учене през целия живот, както и с предложението по т. 7.

12. Предлагаме чл. 239 да отпадне. Считаме, че подобно потвърждаване на извършваните обучения е излишно, с оглед регламентирания в чл. 240 условия.

Председател на СБУ:

(д-р) н. Янка Тажева

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ЧАСТНИТЕ УЧИЛИЩА

гр. София, ул. „Христо Белчев“ 21, ет.1, ст.104, тел. +359 892 469 992

e-mail: bachu.bg@gmail.com; Web: <http://bachu-bg.com>

Изх. № 87/ 19.06.2017 г.

ДО

ГОСПОЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ЧЕТРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш изх. № КН-753-09-4/ 09.06.2017 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА

В отговор на Ваше писмо с изх. № КН-753-09-4/ 09.06.2017 г., приложено Ви изпращам становището на Българската асоциация на частните училища по постъпилния законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищно образование, № 754-01-14, внесен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители на 01.06.2017 г.

Приложение: съгласно текста

Мария Каменова

Председател на УС и

Председател на БАЧУ

Приложение

СТАНОВИЩЕ

НА БЪЛГАРСКАТА АСОЦИАЦИЯ НА ЧАСТНИТЕ УЧИЛИЩА

Относно: ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ № 754-01-14 от 1 юни 2017 г., ВНЕСЕН ОТ Г-ЖА КОРНЕЛИЯ НИНОВА И ГРУПА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ

Българската асоциация на частните училища (БАЧУ) счита, че действащият от 1 август 2016 г. Закон за предучилищното и училищното образование в най-голяма степен отразява настъпилите промени в общественото развитие в регулираната от него област и отговоря на очакванията и на участниците в системата, и на обществото за по-качествен и пълноценен образователно-възпитателен процес. Уредбата, създадена с него, дава възможност за свобода на участниците в образователния процес, права на училищата, учителите, родителите и на учениците сами да вземат решения, да избират, както и да определят взаимоотношенията си по определени теми и въпроси- избор на учебници, разработване на учебни програми, избор на предмети, собствени стратегии и механизми за превенция, етичен кодекс на училищната общност, разработване и договаряне на правила за поведение, включително и на ниво паралелка и т.н.

Макар и да считаме, че е направена крачка напред, все още Република България изостава значително от останалите страни-членки на Европейския съюз по отношение на държавната политика спрямо частните училища. Европейското законодателство и практики се основават на ясно изразена държавна политика към тези училища и детски градини. По страни осигурената издръжка от държавния бюджет има следния вид: Финландия, Швеция и Холандия – 100 %, Германия, Норвегия и Испания- 85 %, Унгария- 80 %, Чехия, Полша и Словакия- 70 %. Къде сме ние? Отговорът е в чл. 10 от ЗПУО, от прилагането на който не се е възползвало нито едно частно училище или частна детска градина. Все още държавната политика е далеч от практиките в Европейския съюз.

Както вече нееднократно сме подчертавали с решения на Комисията за защита от дискриминация (КЗД) по дела на родители и директори в частните училища (№234/ 18.11. 2008 г.; № 9/ 20.01.2010 г.; №157/ 18.06.2012 г.) лишаването на децата и учениците в частните детски градини и частни училища от издръжка от държавния бюджет, получаване на стипендии за отличен успех, държавна финансова подкрепа на деца с изявени дарби и тези със СОП, са определени като дискриминационни отношения от страна на държавата. КЗД препоръчва на министъра на образованието да предложи законодателни инициативи в посока на преодоляване на тези дискриминационни отношения.

От друга страна трябва да отбележим, че заявените промени от вносителя не касаят сериозна ревизия на ЗПУО. Противното би довело до напрежение и стрес в училищата, учителите, учениците и техните родители и семейства, независимо от мястото и вида на собственост на детската градина или училище. Изтече почти едногодишен период в прилагането на ЗПУО и вече голяма част от неговите изискванията, определени със срок, са изпълнени.

Становището ни по внесения законопроект е следното:

1. ЗПУО предвижда Държавните образователни стандарда да се приемат с подзаконовни актове, с наредби на министъра на образованието и науката и само някои от тях от Министерския съвет. Качеството им зависи от експертните качества и професионализма на включените в работните групи участници.

2. За пореден път се налага ясно да подчертаем, че държавната субсидия за частното образование е субсидия за учениците и техните родители, а не за училището и училищната общност. Както често се случва, отново се прави опит да се противопоставят общинските, държавните и частните училища, като се счита, че се отнемат от възможности на общинските и държавни училища в полза на частните. Средства се планират според броя на всички деца и ученици в България съобразно данните от ГРАО, без да се знае какъв ще бъде изборът на родителите в какво учебно заведение ще запишат своите деца. И още еди факт: как финансирането от държавния бюджет на около 2 % от всички учебни заведения, колкото са частните, ще отнеме възможностите на общинските и държавни училища, които са 98 %? А къде отиват данъците на родителите на децата и

учениците, които са избрали да обучават децата си в частните градини и училища. И ако родителите избират частна детска градина или училище е редно за „стремежът им за по-благориятни условия“ да дофинасират образованието на децата си над средствата, определени от държавата. **Нееднократно заявената позиция на БАЧУ е, че средствата от държавната субсидия са конституционно право на децата и учениците в частните градини и училища, а не в полза на частни нужди и на търговски печалби на градините и училищата, както е посочено в мотивите към законопроекта. Накърнени са правата на родителите, които избират образование на своите деца в частните градини и училища, понякога и за сметка на други свои семейни разходи.**

3. Не приемаме предложението да се възстановят техникумите, като специализирани училища за професионална подготовка. Наименованието само по себе си не определя същността на образователната институция. Не е достатъчно само да се върнат наименованията на професионалните гимназии като техникуми, а да се засили професионалната подготовка на обучаемите пред общообразователната. Те и на този етап все по-успешно работят в сътрудничество с бизнеса, с национално представителните работодателски организации, с ресорните министерства, с висшите училища.

4. Българската асоциация на частните училища подкрепя многообразието в образователния сектор, а не приемането на един учебник по един предмет, както е предложено в законопроекта. Наложена е практиката в частните училища, където учебникът не е основният източник за овладяване на учебното съдържание по учебен план, като се използват повече от един учебници. За качеството на образователния процес трябва да се съди по резултатите от ученето. Корупционни практики може да има и при един учебник по даден учебен предмет, когато потенциалният им брой ще бъде голям. Съгласни сме, че определящо е качеството на учебника, но от гледна точка на възприемането и освоюването му от учениците, за които е изработен. Приемаме учебните помагала да са разнообразни и със съвременно съдържание, отчитайки традициите в образованието..

5. Приемаме предложенията в законопроекта по т. 5 от мотивите с цел, подобряване на качеството на учебния процес, а не отчитане на добри резултати за броя на отпадналите ученици.

6. Относно предложението за минимален праг от 4% от БВП на средствата за образование, следва да се отбележи, че без съмнение, качеството на образованието зависи от финансовото осигуряване. Средствата не са достатъчни и наистина има недостиг, но следва да се предложи план за реалистично постигане на този процент, подкрепен от всички парламентарно представени партии и от правителството.

7. Относно въвеждането на норми, насочени към дисциплиниране на учениците. Агресията в образователните институции може да бъде в известна степен органичена ако се създадат норми, насочени към подобряване на дисциплината на учениците в училище. Решаването на проблемите преминава през подобряване на доверието и взаимодействието между семейство, училище/ детска градина и държавните органи, които са извън образователната система. Съгласуваност, координация и взаимодействие между участниците в образователния процес е пътят за намаляване на агресията и подобряване на климата в учебните заведения. Поради сложността на появилите се проблеми още по-добри резултати бихме постигнали ако се осигури действително работещо интегриране между образователната и социалната среда.

КОНКРЕТНИ БЕЛЕЖКИ

ПО ВНЕСЕНИЯ ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗПУО, ОТ Г-ЖА КОРНЕЛИЯ НИНОВА И ГРУПА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ

1. По §4: не приемаме отпадането на чл.10 от ЗПУО. Нашите мотиви са обосновани в становището ни. Няма как 98 % от потребителите на предучилищно и училищно образование да са оцетени от около 2 %, колкото са частните детски градини и частни училища.
2. По §5: не приемаме предложенията за промени в чл. 22.
3. По §6: не приемаме предложените промени в чл.39, ал.1, ал.2, както и т.1, т.2 и т. 3. Не приемаме предложението за т.4 /техникуми.
4. По §10: приемаме предложението за промени в чл.120, ал.6.

5. По §11: приемаме предложението за промени в чл.122, ал.3.

6. По §12: приемаме предложенията за промени в чл.124, ал.1.
7. По §13: не приемаме предложенията за промени в чл. 144, ал. 3.
8. По §15: не приемаме предложените промени в чл. 160.
9. По §16: приемаме създаването на чл. 160а.
10. По §17: не подкрепяме предложените промени за създаването на чл. 163а.
11. По §21: не приемаме предложените промени в чл.187, ал.1 да се създаде т. 6.
12. По §22: приемаме предложенията за промени в чл. 188.
13. По §23: не приемаме предложението в чл. 219, т. 1.
14. По §24: §25 не приемаме предложенията за промени в чл. 222.
15. По §26 до § 28 В преходните и заключителни разпоредби не приемаме предложените промени.

НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

София 1111, ул. "Голеш" № 23, тел.: (02) 9434 467, 94 34 468, факс: (02) 94 34 431
e-mail: namrb@namrb.org, web site: www.namrb.org

НСОРБ
ул. "Голеш" 23

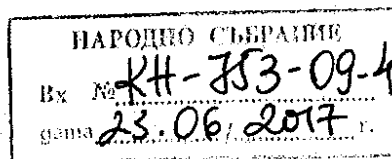
Изх. №

М-712(2)
22.06.17.

ДО

Г-жа Милена Дамянова
Председател на комисията по
образованието и науката
44-то Народно събрание

На Ваш № КН – 753 – 09 -4 / 09.06.2017 г.

ОТНОСНО: Проект на ЗИД на Закона за предучилищното и училищно образование

Уважаема Госпожо Дамянова,

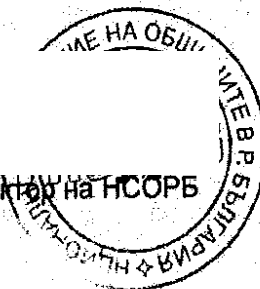
Благодарим Ви за предоставената възможност да представим становище по проект на ЗИД на Закона за предучилищното и училищно образование.

Считаме, че предлаганите промени касаят национални образователни политики (образователна структура, учебници и учебни помагала, държавни образователни стандарти и други) и не засягат пряко правата и отговорностите на общините в системата на предучилищното и училищно образование. Поради това НСОББ няма принципни и конкретни бележки по предоставения ни за становище законопроект.

Оставам с увереност в бъдещото ни ползотворно сътрудничество,

С уважение

Изпълнителен директор на НСОББ

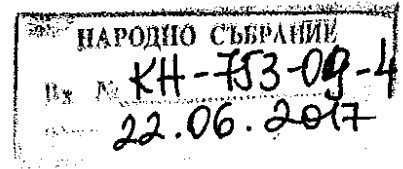

Изх. № 62/21.06.2017 г.

До: **г-жа Милена Дамянова**
Председател на Комисията по образованието и науката
в Народното събрание

До: **Членовете на Комисията по образованието и науката**
в Народното събрание

Копие до: **г-н Красимир Вълчев**
Министър на образованието и науката

От: **г-н Веселин Тодоров**
Председател на Управителния съвет на Асоциация „Българска книга“

Относно: **Законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование, № 754-01-14, и писмо с изх. № KN-753-09-4/09.06.2017 г.**

Уважаеми госпожи и господи народни представители,
Уважаеми господин министър,

Асоциация Българска книга (АБК) получава много тревожни сигнали за проекта за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование, внесен на 1 юни 2017 г. в деловодството на Народното събрание от г-жа Корнелия Нинова и народни представители от БСП. Предложените промени са ретроградни, популистки, създаващи възможности за корупция, юридически неиздържани и ще нанесат сериозни вреди на българската образователна система.

Срещу някои от тези предложения АБК неведнъж е възразявала през последните години. Такъв е случаят с идеята за въвеждане на един учебник по предмет, която вносителите аргументират с абсолютно неверни твърдения: така учебниците щели да станат по-добри и по-евтини, учебните програми щели да се реализират по-ефективно, МОН щяло да носи цялата отговорност за качеството на учебниците и др.

МОН и сега определя правилата за издаване на познавателни книжки и учебници. МОН изготвя новите учебни програми, организира и насрочва конкурсите за нови познавателни книжки и учебници. МОН ги одобрява. И МОН определя

цените, на които държавата ги купува от издателите за подготовителните групи в детските градини и за учениците от 1. до 7. клас. МОН има привилегията да изисква на каква хартия да се печатат учебниците. Когато му бъде вменено задължението да издава възможно най-евтини учебници, каквато е идеята на БСП, министерството първо ще смени качеството на хартията и сегашните изисквания за светлост, грамаж и здравина ще отпаднат.

Сред обществото се насажда заблудата, че заради разнообразието от учебници сега държавата плаща много скъпо за тях. Алтернативните учебници означават подходящ учебник за всеки ученик. И независимо от разнообразието, държавата плаща само по един учебник за всеки ученик.

Но какво ли ще прави МОН, когато се наложи да вземе авторските права за учебниците. Според вносителите на проекта, авторите щели да отстъпват правата си!? Питан ли е поне един автор дали ще отстъпи безвъзмездно скъпия си интелектуален труд? Кой ще са тези учени и учители, които ще се включат в подобно бригадирско движение? Кой ще са тези художници и оформители, които ще дарят труда си? Със сигурност няма да са най-кадърните.

По същество това е предложение за скрита национализация и е в разрез със сега действащата конституция.

Що се отнася до цената, вече посочихме, че сега МОН я определя, плаща я и с това се изчерпват финансовите му задължения. Но БСП предлага МОН да поеме всички разходи за учебниците: създаване, оформление, печат, разпространение, наемане на складове, плащани сега от издателите на учебници. Как ще се отрази това на цената на учебниците? Според БСП тя щяла да падне. Според нормално мислещия данъкоплатец ще падне голяма кражба, защото за всички тези дейности МОН ще трябва да минава през процедури по ЗОП, ще се нагаждат условия, ще се дават пари под масата, ще се източва държавата и най-потърпевши от всичко това ще са нашите деца.

Ще припомним, че един учебник по предмет има само в Гърция (остатък от режима на полковниците), където има паралелен пазар на учебници, а родителите са принудени да плащат допълнително, за да дообразоват децата си в частни школи. Наскоро тази система бе въведена в Мозамбик с доста съмнителен резултат. Съвременните образователни системи по света използват много и различни учебници, защото така учителите могат да избират онзи, който е най-подходящ за учениците им. Ако учебникът е еднакъв за всички, той затруднява децата, които напредват по-бавно, и демотивира децата, които се справят по-бързо и по-лесно.

Колко е загрижена БСП за българските деца личи и от дискриминационното предложение да отпадне възможността частните детски градини и училища да получават държавна субсидия. Вносителите на проекта в нарочна алинея заявяват, че „образованието е обществено благо”, а в друга алинея лишават някои деца от това благо. Въпреки че родителите им редовно си плащат данъците.

Друго дискриминационно „обществено благо“ е връщането на специалните училища за деца, които трудно се интегрират в общообразователното училище. Това ги изолира завинаги. Вносителите искат за тези училища да се осигури „висок финансов стандарт“, но не посочват откъде ще се вземат парите. Чиста демагогия и популизъм е предложението да се възстанови повтарянето на клас от деца, които по различни причини напредват по-бавно. Тук проличава стремеж да се угоди на някои учители, на които просто не им се занимава с такива деца. Но повтарянето на клас в началния етап не решава проблема с отпадането на ученици в прогимназиалния етап. Този подход прогонва децата от училището завинаги.

Недоумение буди идеята част от държавните образователни стандарти да се приемат от Народното събрание. Тук проличава желание за височайш политически контрол над образователната система. Ясно е какво ще стане, когато политици заместят експертите. В социалистическото минало нямаше проблем, защото експертите и политиците бяха от една партия, която управлява 45 години. Днес правителствата се сменят дори не на четири, а на две години и всяко ново парламентарно мнозинство ще иска да променя тези стандарти според своето си виждане. Да не говорим, че Народното събрание ще трябва да одобрява още около 250 закона (които сега са наредби, изготвяни от експерти и утвърждавани от министъра на образованието и науката). Те включват около 240 държавни образователни стандарта за придобиване на квалификации по професии, плюс стандартите за усвояване на българския език, за учебния план, за общообразователната подготовка, за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и т.н. През последните години Народното събрание приема средно около 100 закона годишно. Ако му се стовари и това задължение, одобряването на стандартите ще продължи с години. Тук в нарушение на Конституцията на Република България се предвижда вносител на съответните законопроекта да е министърът на образованието и науката, който няма законодателна инициатива.

В проекта има и безсмислени предложения, като например връщането на техникумите наравно с професионалните гимназии, без да се казва каква ще е разликата между тях.

**Уважаеми госпожи и господа народни представители,
Уважаеми господин министър,**

Искрено се надяваме да проучите внимателно внесения от БСП проект, да се консултирате със специалисти – университетски преподаватели по педагогика, методици, учители, директори на училища, детски психолози, издатели на познавателни книжки, учебници и помагала, преди да започнете да го обсъждате в комисията по образованието и науката. Ние сме убедени, че когато се решава съдбата на нашите деца, трябва да се мисли експертно, а не партийно, трябва да се гледа към бъдещето, а не към миналото.

С уважение:

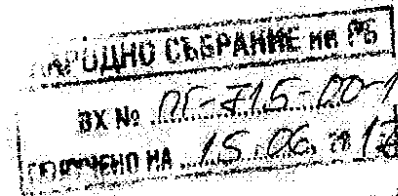
Веселин
Кашев

Изх. № 44/15.06.14.

ДО

✓ КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И
НАУКАТА
В 44. НАРОДНО СЪБРАНИЕ

16.12.86

КОПИЕ ДО:
МИНИСТЪРА НА ОБРАЗОВАНИЕТО И
НАУКАТА
Г-Н КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Относно *Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за*
о: *предучилищното и училищното образование, внесен от*
народни представители на БСП

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

„Просвета – София“ АД е най-голямото издателство за учебници и учебни помагала. Въз основа на това си позволяваме да предложим на Вашето внимание становището ни относно проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование, внесен от народни представители на БСП.

Смятаме, че предлаганите в Законопроекта мерки са в посока влошаване на качеството на обучение в българските училища и отдалечаване на българското образование от това в Европейския съюз. Силно негативен характер имат редица предложения, например:

1) Част от държавните образователни стандарти (ДОС) да се приемат от Народното събрание (§5 – изм. в чл. 22).

ДОС са важни документи, полагащи основите и чертаещи задължителните изисквания в сферата на образованието. За разработването им са необходими експертиза и продължителен опит в образователната система, време и отдаденост, както и гъвкав механизъм за приемането и за изменението им, когато това се налага. Предложеното в Законопроекта не осигурява тези условия.

Някой от Вас може ли да направи сметка какъв е обемът на тази документация и колко работни дни (по-скоро години) би отнело нейното приемане?

2) Утвърждаване само на един учебник по всеки учебен предмет (§15 – изм. в чл. 160) и на практика прехвърляне на цялата издателска и разпространителска дейност на МОН.

Едно от свързаните с това следствия е, че МОН ще трябва да поеме всички отговорности и дейности по финансирането, изработването, отпечатването и разпространението на огромен брой учебници и учебни помагала (за всички класове по всеки предмет и за всички видове подготовка), както и отговорността за качеството им. Как МОН ще задължи административно авторите да пишат учебници? Отдавна отминаха времената на ангарията и на ленинските съботници. Как ще се осигури качество?

3) Поставянето на цифрови оценки и повтарянето на клас при нисък успех за учениците в началния етап на образование (§10 – изм. в чл. 120 и §11 – изм. в чл. 121).

Тези промени биха елиминирали опитите за реална подкрепа на личностното развитие на децата. Те не са новост – прилагани са у нас много години назад във времето и е установено, че не водят до добър резултат. За решаването на проблема за качество на усвоените знания и умения следва да се търсят нови решения, като например осигуряване на

допълнителни форми (не само брой часове) за обучение на изоставащите ученици, включително по отношение на овладяването на българския език.

Тук е мястото да предложим на БСП за направи Законопроект въз основа на Сталиновите закони за наказателна отговорност, носена от деца след 12-годишна възраст. Добрата съветска практика (Закон за отговорност на децата от 7 април 1935 г.) включва и смъртно наказание за деца.

4) Възстановяване на техникумите (§6 – изм. в чл. 39) и на училищата за деца със специални образователни потребности (§7 – изм. в чл. 44).

Това също би върнало назад във времето развитието на българската образователна система и би я отклонило от посоката, водеща към хармонизиране с европейското образование и зачитане на правата и на достъпа до качествено образование на всички млади хора.

УВАЖАЕМИ, Г-Н МИНИСТЪР,

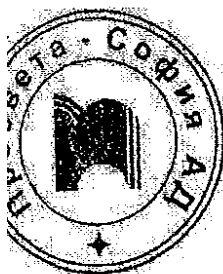
Смятаме, че с общи усилия трябва за защитим постигнатото до момента в реформата за качествено училищно образование, като се противопоставим заедно на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование, внесен от народни представители на БСП.

С уважение,

ЙОВКА ТОМО

Председател на СД

на „Просвета – София“ АД

ДО

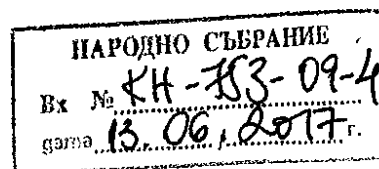
Изх.35/12.06.2017

МИЛЕНА ДАМЯНОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ГР.СОФИЯ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Във връзка с ваше запитване за становище по законопроект за изменение на Закона за предучилищното и училищното образование, предложен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители ви предоставяме позицията на Управителния съвет на Национална асоциация на ресурсните учители (НАРУ).

Приложение: Становище на УС на НАРУ

С уважение,

ЛИЛЯНА МИНКОВА

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИР

СТАНОВИЩЕ

От Управителния съвет на Национална асоциация на ресурсните учители

относно законопроект за изменение на Закона за предучилищното и училищното образование, внесен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители на 01.06.2017г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Национална асоциация на ресурсните учители (НАРУ) е най-голямата професионална организация, обединяваща специалисти, които подкрепят процеса на приобщаване на деца и ученици със специални образователни потребности в България. В тази връзка за нас представлява особен интерес всяка промяна, свързана с нормативната уредба, регулираща тази област на предучилищното и училищното образование.

Запознахме се подробно с предложенията в предлагания законопроект и изразяваме становище по основните моменти, които са свързани с нашата професионална позиция:

1. Относно предложенията в чл.5 ал.2 да се включи и гарантиране и осигуряване на равния достъп до образование като цели за предучилищното и училищното образование **не възразяваме**, но трябва да се има предвид, че така или иначе това е изведено в приобщаващото образование, като основен принцип на целия закон.
2. По отношение на предложенията на чл.22 някои от държавните образователни стандарти да се приемат от Народното събрание, **възразяваме**. Както знаете, тези стандарти се приемат с наредби, които са подзаконовни нормативни актове и трябва да са обект на специфична експертиза, която е обект на изпълнителната власт. Имаме опасения, че е възможно стандартите за учебния план, за общообразователната подготовка например, да се превърнат в арена на политическо противопоставяне в Народното събрание . **Не подкрепяме** политическа намеса в съвсем конкретни експертни текстове. Учебните програми не могат да се пишат в Народното събрание, защото с всяка промяна на неговия състав ще се преразглеждат и ще застрашат стабилността на училищната система.
3. В чл.44 се прави предложение към специалните училища да се включат освен такива за деца със сензорни увреждания (слухови и зрителни), и такива за деца със специални образователни

потребности, за които интеграцията в общообразователните училища е невъзможна. Тук бихме искали да подчертаем, че самата концепция на законопроекта с въвеждането на приобщаващо образование се основава на това, че общообразователното училище следва да е достъпно и гостоприемно за всички деца, включително и за тези със специални образователни потребности. **Неприемливо е да се твърди, че има деца за които „не позволяват интеграция в общообразователните училища“.** Разбира се, има група деца и ученици с по-сериозни бариери за приобщаване, за които обаче са предвидени центрoвете за специална образователна подкрепа, в които на практика ще се извърша както обучението, така и допълнителната подкрепа за личностно развитие, от която те ще се нуждаят. По своята същност този процес, осъществяван в тези центрове не е академичен, а цели да подготви децата за независим живот, а също така и да придобият някакви професионални умения според техните потребности. Биха могли да се предложат **допълнителни текстове**, които да обезпечат обучението на децата с по-комплексни специални образователни потребности, но не виждаме такива в предлагания законопроект. Така например, ние от НАРУ имаме предложения за въвеждане на подготовка за адаптирана заетост, която да се обвърже с дуалното образование и вероятно може да намери място в промени на закона за професионалното обучение.

4. В чл. 44 ал.9 се предлагат промени свързани със Социално-педагогическите интернати (СПИ) и по-специално да бъдат училища, в които се настаняват ученици, които нямат подходящи условия за живот в семейството или са лишени от родителски грижи. **Не приемаме това предложение,** защото на практика то въвежда нов вид специализирана институция за деца, а това е период, през който нашата страна премина и имаше дългогодишни усилия от различни правителства за деинституционализация. Държавата беше сериозно критикувана за такъв тип институции през целия период на европейска интеграция. Освен това мястото за подкрепа на деца, лишени от родителска грижа, е през социалните услуги, а не през образователните институции. Както знаете вече има система за приемна грижа, множество центрове за настаняване от семеен тип и т.н
5. В чл. 160 се правят предложения Министърът на образованието и науката да утвърждава един проект на учебник по даден учебен предмет. Освен това се предлага също така, министърът да издава и разпространява познавателните книжки и учебниците и учебните помагала. Това предложение също считаме за **неприемливо**, защото се нарушава възможността за избор от учителите. Както знаете училищата в страната са разнообразни и действително има много ситуации, в които даден учебник не е толкова подходящ за съответния клас, който има дадената етническа, социален, езиков и възрастова специфика. Към настоящия момент дори имаме много случаи, в които даден клас в училище учи по един учебник, но ресурсният учител с някои от

учениците със специални образователни потребности използва друг, който е по-подходящ заради своята нагледност или схематичност например. Наличието само на един учебник ще ограничи тази възможност.

6. В чл. 188 се прави предложение, че когато е включен представителите на закрила на детето в екипите за подкрепа на личностното развитие, те не могат да откажат това свое участие. **Приемаме това предложение** и действително сме свидетели на чести откази от тези представители, най-вече от отделите за закрила на детето да участват поради голяма своя натовареност. Това изключително много натоварва дейността на екипите в училище. По отношение на екипите за подкрепа за личностното развитие действително могат да се включат **допълнителни текстове**, които да подобрят тяхната организация, но това може да се направи и през стандарта за приобщаващото образование. В тази посока ние имаме предложения и ще изразим пред Министерството на образованието и науката, както и до вас. Така например на законово ниво е необходимо да се предостави допълнителна възможности за подкрепа на личностното развитие.

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Законодателството в сферата на предучилищното и училищното образование е изключително важно за развитието на нашата страна. Необходимите промени следва да се извършват след внимателен анализ и диалог с всички професионални организации, имащи отношение в тази сфера. НАРУ ще продължи да бъде в готовност да участва във всякакви работни формати свързани с предучилищното и училищното образование.

Управителен съвет на

Национална асоциация на ресурсните учители

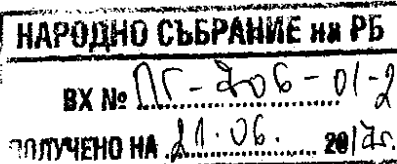

Асоциация Родители

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

Изх. №8/21.06.2017 г.

До г-жа Милена Дамянова
Председател
Комисия по образованието и науката
44 Народно събрание

Относно: становище на Асоциация Родители относно законопроект за изменение на Закона за предучилищното и училищното образование

Уважаема госпожо Дамянова,

Във връзка с Ваше писмо изх.№ КН-753-09-4 от 09.06.2017 г. прилагам Становище на Асоциация Родители относно законопроект за изменение на Закона за предучилищното и училищното образование, внесен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители на 1.06.2017 г.

С уважение

Цвета Брестничка
Председател на УС

Асоциация Родители

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

СТАНОВИЩЕ на Асоциация Родители

относно законопроект за изменение на Закона за предучилищното и училищното образование, внесен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители на 01.06.2017г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Асоциация Родители е неправителствена организация, която от 2001 г. работи за подобряване на отношенията между семейството и училището и повишаване на качеството на образованието на децата в България. Ние следим с внимание промените в нормативната уредба и нееднократно сме изразявали своята позиция по повод различни документи, които засягат областта на предучилищното и училищното образование. Всички наши становища са стъпвали на разбирането, че образователната система трябва в най-голяма степен да отговаря на нуждите на децата, а родителите и учителите са партньори в процеса на осигуряване на качествено образование за всяко дете.

Запознахме се с предложенията във внесенния законопроект и изразяваме своята гражданска позиция по следните въпроси:

1. **Съгласни сме с констатацията, че Законът беше приет в условия на спешност и липса на разработени Държавни образователни стандарти (ДОС), което доведе до неяснота, напрежение и натоварване на всички участници в образователната система. Следва да отдадем дължимото на училищните екипи, които успяха да осигурят нормален образователен процес при тези условия и да не допуснат провал на учебната година. Същевременно трябва да отчетем, че към момента системата започва да влиза в динамично равновесие и отговорност на всички участници и на всички, вземащи решения за развитието ѝ, е да сме изключително предпазливи с предлагането и въвеждането на нови промени, особено в голям мащаб, ако нямат доказан положителен ефект. Смятаме, че би следвало да се направи поетапна оценка на въздействието при въвеждането на Закона за предучилищно и училищно образование и на базата на тази оценка да се правят промени в текстовете на Закона и Държавните образователни стандарти към него.**
2. **Не възразяваме срещу предложението да се въведе минимален праг от 4% от БВП за образование, но смятаме, че предложеният процент е**

Асоциация Родители

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

недостатъчен, за да гарантира компенсирането на системното недофинансиране на системата, затова предлагаме да се фиксира процент, не по-нисък от средния за ЕС за предходната година.

3. **Подкрепяме предложението за повишаване на норматива за квалификация на педагогическите специалисти и смятаме, че част от платения отпуск трябва да се ползва задължително за квалификация. Квалификацията следва да се извършва не само от висши училища или научни организации, но и от организациите в Регистъра на МОН.**
4. **Подкрепяме предложението за задължително участие в екипите за подкрепа на представители на отделите за закрила на детето и/или местните комисии за борба с противообществените прояви, в случаите, когато училището е идентифицирало нужда от такова включване. Социалните работници от Отделите за закрила на детето следва да имат водеща отговорност за оценка на нуждите им и управление на случая, когато детето попада в категорията „дете в риск“.**
5. **Не подкрепяме предложението някои от Държавните образователни стандарти да се приемат от НС, други от МС, трети от МОН и други министерства. Този подход би затруднил процеса на оценка, би намалил гъвкавостта и не би довел до своевременна корекция на съответните ДОС, когато това се налага. Приемането на ДОС от НС може да доведе до риск от превръщането на определени текстове в стандартите в заложници на политически цели, което не е в интерес на развитието на образователната система. Към момента прилагането на ДОС се нуждае от поетапна оценка и съответно изменения там, където има нужда – което най-добре би могло да се случи в рамките на МОН.**
6. **На този етап не подкрепяме отпадането на държавното финансиране за частните училища. При обсъждането на Проектозакона за предучилищното и училищното образование Асоциация Родители не подкрепяше въвеждането на държавно финансиране на частните училища, но на този етап смятаме, че е необходимо да се направи анализ на резултатите от въвеждането на този принцип – колко частни училища са се възползвали от тази възможност, какъв е бил ефектът от това върху достъпността на тези училища за децата и родителите, колко от училищата не са кандидатствали за такова финансиране и какви са причините за това, какъв обществен ресурс е насочен към частните училища и какъв е ефектът от това върху**

София 1111, ж.к. „Яворов“ бл.73, ап. 4

тел./факс +359 2 944 17 99

e-mail office@roditeli.org www.roditeli.org

Асоциация Родители

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

осигуряването на равен достъп до качествено образование за всяко дете. Едва след провеждането на такъв анализ би следвало да се вземе решение за продължаване или прекратяване на държавното финансиране за частните училища или за промяна на условията, при които такова финансиране е допустимо.

7. **Не подкрепяме** предложението за профилиране на децата от 5 клас не само по математика, но и по природни науки, технологии, хуманитаристика, национална сигурност. Ранното профилиране на децата доказано води до понижаване на качеството на образованието в системата като цяло. То разделя децата на „справящи се“ и „второ качество“, затваря вратите за развитие в области, различни от профила и ограничава възможностите за избор на житейски път. Децата на 10-11 г. трябва да се справят с други задачи на развитието си, свързани с изграждането на самооценка и идентичност, позициониране в групата на връстниците, изграждане на критично мислене и опознаване на света в неговото многообразие, а не да се профилират в тесни области. развитието на интересите и талантите на учениците в тази възраст следва да се случва чрез система за подкрепа на личностното развитие, включително и стипендии за децата с изяви дарби, а не чрез ограничаването им в рамките на профилирани училища. Освен това въвеждането на конкуренция за класиране в различни профилирани училища води до непосилно натоварване на неукрепналата детска психика в тази възраст да се справи с очакванията за успех при кандидатстване и до разцъфтяване на порочната система на частните уроци.
8. **Не подкрепяме** предложението за създаване на специализирани училища за деца със СОП, които не могат да се интегрират в общообразователните училища. Изолирането на деца със СОП в специализирани училища задълбочава проблема с тяхната последваща интеграция в обществото. Пътят за приобщаване на децата минава през разширяване на мрежата за подкрепа на децата, родителите и учителите при изграждането на приобщаваща среда в общообразователните училища.
9. **Не подкрепяме** предложението за въвеждане на един учебник по предмет за всеки клас. Учебникът е само един от инструментите, които учениците могат използват за самоподготовка. Възможността на учителите и училищните екипи да избират учебници според конкретния контекст, в който работят, е важна част от необходимата свобода и автономност на

Асоциация Родители

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

учителите да избират методите и подходите, с които работят, за да постигнат най-добри резултати и най-високо качество. Въвеждането на един учебник по всеки предмет за всеки клас е акт на недоверие към способността на учителя да определи най-добрия подход към учениците. Лошите практики при избор на учебници следва да бъдат прекратени чрез включване на Обществените съвети при този избор, а не чрез ограничаване на избора. Корупция има най-често там, където няма свобода на избора.

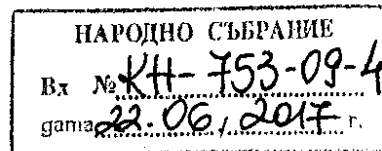
10. **Не подкрепяме предложението за въвеждане на оценка от 2 кл. и повтаряне на класа в начален етап.** Началната училищна възраст е времето, в което децата изграждат своите базови умения за учене. В този процес водеща е ролята възрастните и тяхна е отговорността да създадат среда, в която детето да разгърне пълния си потенциал. Поставянето на оценки и повтарянето на класа хвърлят цялата отговорност за успеха или неуспеха на този процес върху детето. Въвеждането на оценки в начална училищна възраст убива естествената детска любознателност и фокусира вниманието на децата, родителите и учителите не върху процеса, а върху оценката. Това впоследствие се оказва пагубно за мотивацията на децата за учене. Практиката с повтаряне на класа води до ранно отпадане от училище, особено при децата от уязвими групи, защото детето отрано се позиционира в категорията на „несправящите се“ и се демотивира.

В заключение заявяваме своята готовност да участваме във всички обсъждания, свързани с предложения за подобряване на нормативната рамка на предучилищното и училищното образование и да допринасяме според своята експертиза за осигуряването на качествено образование за всяко дете в България.

С уважение

Цвета Брестничка
Председател на УС

Изх. № 81/21.06.2017г.

ДО:
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И
НАУКАТА

Относно: Становище на Национална мрежа за децата по законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищно образование, № 754-01-14, внесен в Народното събрание на Република България от Корнелия Нинова и група народни представители

Уважаема г-жо Дамянова,

Приложено Ви изпращаме становище на Национална мрежа за децата по повод законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищно образование № 754-01-14, внесен в Народното събрание на Република България от Корнелия Нинова и група народни представители.

Моля, не се колебайте да се свържете с нас, в случай, че имате някакви въпроси и/или нужда от допълнителна информация.

С уважение,

Георги Богданов
Изпълнителен директор
Национална мрежа за децата

ДО:
Г-Н КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
МИНИСТЪР НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

КОПИЕ ДО:
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА Р БЪЛГАРИЯ

Относно: Молба за включване на представители от неправителствения сектор и други специалисти, представители на професионалната общност работеща в сферата на приобщаващото образование, в процеса на преглед и усъвършенстване на държавен образователен стандарт „Приобщаващо образование“

Уважаеми г-н Вълчев,

Национална мрежа за децата имаше активна роля в разработването на „Закон за предучилищно и училищно образование“, както и на придружаващите го стандарти. В този процес, организацията подкрепяше приемането на Закона, участва в множество дискусии за най-добрия път за реализирането на реформите и се включи в общественото обсъждане на всички проекто-документи, като насърчаваше създаването на закона в режим на широк диалог с всички заинтересовани страни – учители, родители, професионалисти и граждани.

НМД приветства текущите усилия на Министерството за преглед и актуализация на стандарта за „Приобщаващо образование“, като усъвършенства заложените в него механизми и намаляване на излишната административна тежест. Същевременно е важно да отбележим необходимостта от включване на представители на различни заинтересовани страни и в частност неправителствени организации и специалисти, работещи в областта на образованието и правата на децата.

Вярваме, че включването на неправителствените организации и гражданите в процесите на разработване, осъществяване и наблюдение на политиките и практиките, ще допринесе за насърчаване на чувството на хората за собственост върху процесите и продуктите, които се обсъждат; ще подкрепи по-добрата информираност за проблемите, възможните решения и ограниченията, с които те се сблъскват, както и ще допринесе за това да има по-малко критика и по-голяма подкрепа за промените, които следва да се осъществяват, като същевременно повиши качеството на работа и партньорството между различните заинтересовани страни.

Като обединение на 144 граждански организации, работещи с деца и семейства, много от които именно в сферата на образованието, Национална мрежа за децата остава насреща при нужда от подкрепа в идентифицирането и комуникацията с евентуалните участници, от страна на неправителствения сектор, за работата по нов стандарт за Приобщаващо образование.

Разчитаме, че молбата ни ще бъде удовлетворена и моля, не се колебайте да се свържете с нас, в случай, че имате някакви въпроси и/или нужда от допълнителна информация.

С уважение,

Георги Богданов
Изпълнителен директор
Национална мрежа за децата

Становище на Национална мрежа за децата по законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищно образование, № 754-01-14, внесен в Народното събрание на Република България от Корнелия Нинова и група народни представители

Общ коментар

Национална мрежа за децата подкрепи приемането на Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО)¹, което бе предшествано от множество дискусии за постигането на широк обществен консенсус за реализиране на реформите. Мрежата подкрепи създаването на закона в режим на широк диалог с всички заинтересовани страни – учители, родители, професионалисти и граждани. Нашата позиция бе, че принципите, върху които почива законът, са добре обяснени и изчерпателно изброени, като предложението ни бе да има повече фокус върху целите на закона и целите на образованието – каква е стратегическата визия за развитие на образованието като национален приоритет и изработване на план за действие или пътна карта за постигане на тази визия.

По време на различни дискусии и работни срещи включително в Народното събрание и Министерството на образованието и науката, организацията нееднократно е повдигала въпроса и предлагала предварителната работа по стандартите, които са неизменна част от ЗПУО и дават детайлите и конкретните механизми за неговото прилагане в различните теми, да тече в синхрон с работата по законопроекта като се предложи и съгласува и ясен план за това кои от тях ще бъдат изведени като приоритетни, как ще се осигури ефективната координация между различните работни групи и взаимовръзки между стандартите и респективно тяхното ефективно прилагане в практиката.

В тази връзка, считаме, че начинът, по който стандартите бяха разработени и приети, и цялостната липса на визия и „пътна карта“ (ясен план за действие с приоритети, срокове, отговорници и др.) за прилагането на Закона в един времеви хоризонт от 3-5 години доведе до нормативен хаос в образователната система, който затрудни работата на учителите и директорите и доведе до негативни обществени реакции към реформата.

Имайки предвид, че на практика новият закон влезе в сила от месец август 2016 г. като голяма част от стандартите бяха работени и приемани през месец август и септември на същата година, считаме, че е необходимо да минат поне няколко години, преди да се пристъпи към оценка на неговото въздействие, която да информира с факти и данни необходимостта от конкретни промени.

Според нас следва да се отдаде и дължимото уважение към училищните екипи, които успяха да осигурят нормален образователен процес при тези условия и същевременно да се отчете, че към момента системата започва да влиза в динамично равновесие и предлагането и въвеждането на нови промени, които нямат доказан положителен ефект, не би допринесло за постигане на така необходимите стабилност и приемственост и съответно не е в интерес на децата и техните родители.

¹ обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г.

Конкретни коментари

1. Предложение някои от стандартите да се приемат от Народното събрание (НС), други от Министерски съвет (МС), трети от Министерството на образованието и науката (МОН) и други министерства.

Считаме, че това предложение ще затрудни образователния процес, ще намали гъвкавостта и няма да доведе до своевременна корекция на съответните държавни образователни стандарти (ДОС), когато това се налага. Приемането на ДОС от НС може да доведе до риск от превръщането на определени текстове от стандартите в заложници на политически цели, което не е в интерес на образователната система. Към момента прилагането на ДОС се нуждае от поэтапна оценка и съответно изменения, там където има нужда. Според нас, това най-добре би могло да се случи в рамките на МОН като органа в чиято компетентност е изпълнението на Закона.

- **Нова дефиниция на социално – педагогическите интернати**

Национална мрежа за децата нееднократно се е обявявала за закриване на социално-педагогическите интернати (СПИ) и възпитателните училища-интернати (ВУИ), които макар и изключени от обхвата на Закона за закрила на детето, на практика функционират като домове за деца.

Международните проучвания са категорични за вредата от престоя на децата в домове (Carter, 2005; Johnson, Browne and Hamilton-Giachritsis, 2006) като Кевин Браун, професор по съдебна психология и детско здраве и изследовател, дава следното определение за институция или дом за резидентна грижа: „Институция или дом за резидентна грижа за деца се определя като групово настаняване за повече от десет деца, без родителска или заместваща грижа, където грижи за децата полагат много по-малко от тях на брой възрастни срещу заплащане.“²

В тази връзка, категорично се обявяваме срещу предложението, което дефинира социално-педагогическите интернати (СПИ) като места за обучение на ученици, които нямат подходящи условия за живот в семейството или са лишени от родителска грижа и надзор. В ситуация, в която 37.3 % от децата в България живеят в материални лишения, системния регрес на системата за закрила, който наблюдаваме в последните години, и продължаващото паралелно съществуване на Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и Закона за закрила на детето, това предложение би довело до масово извеждане на деца от семейства и запълване на капацитета на интернатите (който по данни на директорите, предоставени на БХК към месец април 2017 г. е 245, а реално пребиваващите деца са 145). Така, вместо инвестиране в подкрепа на родителите и нови услуги за децата, които не могат да бъдат отглеждани от тях, ще се затвърди институционалният модел на грижа, което противоречи на редица международни документи като Конвенцията за правата на децата, Насоките на ООН за децата в алтернативна грижа и др., както и на официалната политика на държавата за деинституционализация на грижата за деца и възрастни.

² Вредите от отглеждане в институция през ранното детство, проф.Кевин Браун, Better Care Network & Save the Children, налично на <https://www.unicef.bg/assets/PDFs/new/46.pdf>

- **Специални училища за децата със специални образователни потребности (СОП)**

Още в началото на обсъжданията на проекта на ЗПУО, Национална мрежа за децата застана зад идеята приобщаващото образование да бъде неизменна част от правото на образование. За нас, предложението да има специални училища за децата със СОП, противоречи на тази философия, която е заложена и в Конвенцията за правата на децата и Общ коментар № 9: „Правата на децата с увреждания“.³

За организациите – членове на Национална мрежа за децата, приобщаващото образование признава:

- че всички деца могат да учат и че няма „необучаеми“ деца;
- включва промяна в културата, политиките и практиките, така че те да отговорят на нуждите на децата в цялото им многообразие: възраст, пол, етническа и религиозна принадлежност, увреждане, хронично заболяване и др.;
- променя и адаптира образователната система, така че тя да бъде достатъчно гъвкава да приеме всяко дете, вместо да се опитва да промени детето така, че то да може по-лесно да се вмести в системата.

Ползите от приобщаващото образование са многобройни както за децата със специални образователни потребности, така и за децата без такива.⁴

- **Един учебник по предмет за всеки клас**

Според нас, децата са различни, учат, използвайки различни източници и всичките си сетива. Наличието на по-голямо разнообразие от учебници и учебни помагала, при гарантиран стандарт за тяхното качество, дава по-големи възможности на учениците и учителите да отговорят на специфичните потребности. Считаме, че ограничаването на избора е ограничаване не само на автономията на училищата, но и на способността им да бъдат адекватни на все по-разнообразните начини на учене на децата и принижява и професионалната отговорност и правото на учителите да избират методите и средствата за обучение.

- **Отпадане на държавното финансиране за частните училища**

Смятаме, че решението за промяна на този текст следва да бъде взето след оценка на въздействието, която да представи данни за:

- брой и процент на частните училища, които са се възползвали от тази възможност и какъв е бил ефекта върху тяхната достъпност за децата и родителите;
- брой и процент на училищата, които не са кандидатствали за такова финансиране и какви са причините за това;
- какъв обществен ресурс е насочен към частните училища и какъв е ефектът от това върху осигуряването на равен достъп до качествено образование за всяко дете.

³ <http://nmd.bg/wp-content/uploads/2014/12/9-Pravata-na-decata-s-uvrejdania.pdf>

⁴ <https://karindom.org/broshura-priobshavashto-obrazovanie/>

- **Увеличаване на мащаба на ранното профилиране на децата от 5 клас, не само по математика, но и по природни науки, технологии, хуманитарните и обществените науки**

Ранното профилиране на децата доказано води до понижаване на качеството на образованието в системата като цяло. Ранното профилиране разделя децата на „справящи се“ и „второ качество“, затваря вратите за развитие в области, различни от профила и ограничава възможностите за избор на житейски път. Децата на 10-11 г. трябва да се справят с други задачи на развитието си, свързани с изграждането на самооценка и идентичност, позициониране в групата на връстниците и опознаване на света в неговото многообразие, а не да се профилират в тесни области. Развитието на интересите и талантите на учениците в тази възраст следва да се случва чрез система за подкрепа на личностното развитие, включително и стипендии за децата с изявени дарби, а не чрез ограничаването им в рамките на профилирани училища.

Вярваме, че задача на образователната система е да допринесе за намаляване на образователните неравенства, а не да ги задълбочава. Ранното профилиране на децата подлага на високо напрежение децата и родителите, стимулира системата на частните уроци и поставя в неравностойно положение онези деца и семейства, които не могат да си ги позволят.

- **Въвеждане на оценка от 2 клас и повтаряне на класа в начален етап**

Началната училищна възраст е времето, в което децата изграждат уменията за учене. В този процес водеща роля имат възрастните. Поставянето на оценки и повтарянето на класа хвърлят цялата отговорност за успеха или неуспеха на този процес върху детето. В начална училищна възраст въвеждането на оценки убива естествената детска любознателност и фокусира вниманието на децата, родителите и учителите не върху процеса, а върху оценката. Това впоследствие се оказва пагубно за мотивацията на децата за учене. Практиката с повтаряне на класа води до ранно отпадане от училище, защото детето се демотивира и се позиционира в категорията на „несправящите се“.

- **Задължение за участие в екипите за подкрепа на представители на отделите за закрила на детето и/или местните комисии за борба с противообществените прояви**

Предлагаме прецизиране на предложението за невъзможност от отказ от страна на съответните органи както и задължението им да уведомят директора на училището в седемдневен срок за своя представител, тъй като съгласно чл. 187, ал. 2 допълнителната подкрепа се предоставя на деца и ученици със СОП, в риск, с изявени дарби или с хронични заболявания. Според нас, закона следва да осигури задължителното участие на отделите за закрила на детето, които имат водеща роля по отношение работа с деца в риск. „Параграф 11“ от допълнителните разпоредби на ЗЗД дефинират като дете в риск, за което социалните работници от Отделите следва да имат водеща отговорност за оценка на нуждите им и управление на случая:

„Дете в риск“ е дете:

- а) чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа;
- б) което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му;

в) за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;

г) което страда от увреждания, както и от труднолечими заболявания, констатирани от специалист.

Според горните дефиниции, децата със СОП и децата с изявени дарби не са деца в риск и при оценката на техните нужди и планирането на нуждата от допълнителна подкрепа за тях, не следва да има участие на представители на Отделите за закрила на детето. Също така, считаме, че при случаи на деца в риск, не следва да има преценка за участие на представител на Отдел за закрила на детето (ОЗД) или местна комисия, а задължително участие на ОЗД, които са органа по закрила, който трябва да управлява случая и да координира взаимодействието между различните специалисти.

- **Повишаване на норматива за квалификация от 48 на 100 часа за 4 години и осигуряване на 1 месец платен отпуск за повишаване на квалификацията във висше училище или научна организация**

Подкрепяме повишаването на норматива, като също така смятаме, че част от платения отпуск трябва да се ползва задължително за квалификация. Квалификацията да се извършва не само от висши училища или научни организации, но и от организациите в Регистъра на МОН.

- **Минимален праг от 4% от БВП за образование**

По време на изслушването на образователните платформи на политическите партии преди изборите, организирано от Институт за прогресивно образование и Национална мрежа за децата на 1 март 2017 г., повечето от представителите на партиите се ангажираха с 5 процента от БВП.⁵ В тази връзка, предлагаме промяна на текста в съответствие с направените обещания или обвързването му със средноевропейския процент от бюджета за образование.

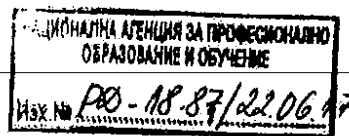
21 юни 2017 г.

Национална мрежа за децата

Национална мрежа за децата е обединение на 144 граждански организации, работещи с и за деца и семейства в цялата страна. Насърчаването, защитата и спазването на правата на детето са част от ключовите принципи, които ни обединяват. Мрежата работи в четири основни области – Образование, Здравеопазване, Семейство и Правосъдие. Само през 2016 г. организациите членове на Национална мрежа за децата са подкрепили с работата си 79 044 деца и 36 577 семейства. 8 262 специалисти, работещи с деца и семейства в цяла България, са били подкрепени от организациите в НМД чрез обучения, консултации и съвместни дейности – това са социални работници, психолози, учители, съдии, пробационни служители, библиотекари, полицаи и много други.

⁵ <http://nmd.bg/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%B8-%D0%B2-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD/>

ДО
Г-Н ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на
Закона за предучилищното и училищното образование

Във връзка с подготовения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование – вх. № РД-17/176 от 15.06.2017 г., Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) изразява становище, както следва:

По § 4, чл.10. Не приемаме направеното предложение.

Мотиви:

Всички деца и ученици, независимо в какъв вид институция се обучават – държавна, общинска или частна имат право да получават съответна издръжка. Отпадането му е в противоречие с текста на чл. 53 от Конституцията на Република България, който гласи, че:

- ... (1) Всеки има право на образование.
- (2) Училищното обучение до 16-годишна възраст е задължително.
- (3) Основното и средното образование в държавните и общинските училища е безплатно.

.....
(6) Държавата насърчава образованието, като създава и финансира училища..... “
Предлагания текст е в противоречие с чл. 8, ал.2 на действащия Закон, както и с текста на §2 и §3 от предложения проект на Закон, където е посочено, че „Училищното образование е задължително до навършване на 16-годишна възраст и започва от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 7-годишна възраст на детето“.

По § 5. Не приемаме направеното предложение, особено т.6 за приемането на Държавните образователни стандарти от Народното събрание.

Мотиви:

Държавните образователни стандарти по чл.22, ал.2, т. 6 се отнасят за придобиване на квалификация по професии, включени в Списък на професиите за професионално образование и обучение. Предвиденото им приемане от Народното събрание практически не може да бъде осъществено поради това, че действащият Списък на професиите за професионално образование и обучение съдържа 247 професии, за всяка от които се разработва отделен Държавен образователен стандарт.

Друг мотив против предложения текст, е че Държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии са документи, които се разработват с

участието на социалните партньори и следва да отговарят на динамиката на пазара на труда. Те се разработват по заявка на работодателите и се стремят да отговорят на актуалните потребности, кето налага честото им допълване и актуализиране.

По § 6: Не подкрепяме допълването на т.4 в чл.39 за създаване на още един вид училища – техникуми (VIII – XII, X – XI и/или след завършен XII клас).

Мотиви:

В действащия закон има предвидени широки възможности за придобиване на професионална квалификация за професии от първа до четвърта степен на професионална квалификация. Въвеждането на още един вид училище допълнително ще обхрка обучаваните при избора на училище, в което да придобият квалификация по професии.

Техникумите като вид училище са заменени с професионални гимназии и това наименование вече е придобило гражданственост и те са разпознаваеми в обществото като училища, насочени към придобиване на професионална квалификация.

От посоченото в § 27, ал. 8 е видно, че определението „техникум“ дублира професионалните гимназии, които също могат да предоставят обучение за придобиване на квалификация по професии от първа, втора и трета СПК, както и за четвърта, ако отговарят на ДОС за придобиване на квалификация по професии“.

Всички предложения по чл. 39 следва да са обвързани и със съответни промени в чл. 38, по който в представения законопроект не се предвиждат изменения и допълнения.

По § 8. Не приемаме направеното предложение в предлаганата пова алинея 5.

Мотиви:

Не е ясна разликата между специализираната и професионалната подготовка.

По § 23 Не приемаме направеното предложение за заличаване на ал.1 т.1 от чл.219.

Мотиви:

Качеството на образованието пряко зависи от подготовката и авторитета на учителите, който следва да бъде и законодателно регламентиран.

В заключение предлагаме предвидените изменения и допълнения в Закона за предучилищното и училищното образование да се подложат на широко обсъждане с всички заинтересовани страни.

С уважение,

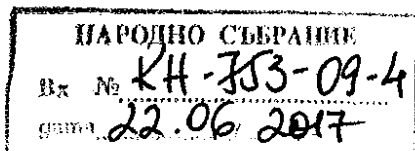
ИНЖ. ЕМИЛИЯНА ДИМИТРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАПОО

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008
1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДНИЦА" № 2, ТЕЛ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.ML.SP.GOVERNMENT.BG

Изх. №: 02-87
21.06.2017

ДО

Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш № КН-753-09-4/09.06.2017 г.

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Във връзка с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗИД на ЗПУО), внесен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители, предоставям на Вашето внимание становище по предложенията, попадащи в обхвата на функционалната компетентност на Министерството на труда и социалната политика (МТСП):

1. С § 5 от проекта на ЗИД на ЗПУО е предложено стандартите по чл. 22, ал. 2, т. 2, 3, 4, 6, 12, 14 и 17 да бъдат приемани от Народното събрание, вместо от министъра на образованието и науката. Считаме, че предложението не е аргументирано, като не са ясни и мотивите на вносителите.

2. Не подкрепяме регламентирането на техникумите като нов вид специализирани училища (предложение в § 6 за създаване на нова т. 4 в чл. 39, ал. 2 от Закона и § 28 от Преходните и заключителни разпоредби към законопроекта), тъй като по този начин се дублират функциите на професионалните гимназии. Считаме, че акцентът на професионалната подготовка в училищата следва да бъде върху качеството на предоставяното от тях образование, осигурявано на базата на обвързаност между потребностите на пазара на труда и професионалната подготовка чрез използването на прогнози за развитието на пазара на труда и реално участие на работодателите в цялостния процес – ориентиране, планиране, разработване на учебни програми, провеждане на практическо обучение, оценяване на резултатите от обучението, предоставяне на разнообразни възможности за стажуване и др.

3. Считаме за неприемлива предложената с § 7 промяна на чл. 44, ал. 9, съгласно която от обхвата на децата, настанявани в Социално-педагогическите интернати (СПИ) отпадат учениците, които са извършили противообществени прояви. Министерството на труда и социалната политика подкрепя реформата в системата за децата в конфликт

със закона. Все още обаче няма ново законодателство в тази сфера, което да предложи концептуално различен подход в осигуряването на подкрепа на децата, извършили противоправни деяния. Чрез предлаганата промяна се предвижда в СПИ да бъдат настанявани само ученици, които нямат подходящи условия за живот в семейството или са лишени от родителски грижи и надзор. Тази група деца обаче попада в обхвата на мярката за закрила на детето – настаняване извън семейството. Съгласно Закона за закрила на детето тези деца се настаняват в семейна среда (семейства на роднини и/или близки и приемни семейства) или в социални услуги в общността от резидентен тип (Центрове за настаняване от семеен тип, Кризисни центрове и др.) и в краен случай - в домове за деца, лишени от родителска грижа. Настаняването в СПИ обаче не става по реда на Закона за закрила на детето, а само по реда на Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Поради това считаме, че децата, които не са извършили противообществени прояви, не следва да се настаняват в СПИ.

4. Изразяваме притеснение и по отношение на § 22 от Законопроекта. С предложените текстове се променя смисъла на участието на представител на органите за закрила на детето в екипа за допълнителна подкрепа за личностно развитие съгласно чл. 188, ал. 4. В сега действащата разпоредба на чл. 188, ал. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование е предвидено в екипите за подкрепа при необходимост да се включват представители на органите за закрила на детето, като считаме, че тази разпоредба следва да не се променя. Представители на отделите „Закрила на детето“ се включват в тези екипи, когато отделът е идентифицирал, че детето е в риск.

В тази връзка считаме, че предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование не може да бъде подкрепен в настоящата му редакция, като МТСП е отворено за дебат по направените предложения.

Във връзка с изискването на чл. 6, ал. 3 от Закона за интеграция на хората с увреждания, в качеството ми на председател на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания ще Ви изпратя допълнително становището на Съвета, след провеждане на заседание, на което ще бъде предложен за обсъждане проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование.

20.06.2017

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

Бисер Петков

X

БИСЕР ПЕТКОВ
Министър на труда и социалната политика
Signed by: Biser Hristov Petkov

